

ויענינה פרימדה געלדער מיט שיערען פערצע-
מען איפגעהמען צו מיסען. דיעזעלבען ניטע-
אין דען הערען פאן פיינאש-לייטען, נאך איינע
ניטע פערזאנלעכע איינפירען. דרשען נאך ניטע
ערטרעניסע לעפעדיג. דער שטאט האט מאן-
ליכעווויזע הורד דיעזען ניטע-פערקויף איינע
דאפעלטען שטעטען: ערשטענס דאס דיעזעלבע
ווא ניטע נעמאשט אים איינע אנלייטע
אום שיערע פערצעמען איינצוגעהמען; צווייטענס
איז עס מאליך, דאס דער שטאט פאן דער
פריזאט-איינענזומערן. וועלכע דיעזע ניטער
ניט פערזאנלעכען ווערען, אז פילע זאן שיערען
איינהעבען ווערן, אלס איהם ביהודע דיעזע פער-
פאלעסעמען ניטער איבערהויפט געשטאנען!
ווער קאנען נאך אלל דעם דיעזען ניטע-פערקויף
זייטענס דער שטאטענס נור ביליגען. — דא מאן-
ליכע-וויזע אויך אונטער אינזערען אבאנגעגען
זאלכע זיין ווערדען, דא זיך ביא דיעזעס ניטער-
פערקויפע בעטהיליגען זאללען, לאסען ווער דא
נאמען דער ניטער היער פאלגען: דא אלשא-
קהערער בעזיצונג 298 יאר, שטעטענס-זערה
7000 גילדען, אונד דער דעם יאר געהאדערע
טהיל דער בעזיצונג שטעלע (דער אנדערע
טהיל געהאדט דער געמיינדע) אום שאצונג-
ווערטע פאן 10,000 גילדען. (בידע בעזיצונג-
געהאדען צו נאךניטער הערשאפט). — דא
הרויף קרווא קאטרא אונד סוב דומבראויא
בענאטען אקט-הינדע אין דער געמיינדע סא-
קראלי (הארד-הינדער הערשאפט). — דער
זעליג-טהינדע טעטערהאן 411 יאר מיט גע-
בידען, שטעטענס-ווערטע 29,000 גילדען, אונד
דער טרעבולאטער מיידערהאן 250 יאר מיט גע-
דען 16,800 גילדען. (בידע צור ניוואלער הער-
שאפט געהאדען). — דער סאטא-טאטער וואלד
(אין דען באנאיעוואער וואלדונגען). 55 יאר, 5576
גילדען. (דאן-שאטער הערשאפט). — אום ווא-
באער טאטען, 218 יאר אקט-הינדע אינע וועזענע
6000 גילדען (דאן-שאטער הערשאפט). מארינע-
פעלדער דאט-הינדע 171 יאר, 5206 גילדען.
— אלשא-קאווילער וועזענערינע, 1601 יאר, 32,050
גילדען אונד דאן-טען (דעסאנעטאל-הינדע
1602 יאר, 100,200 גילדען). (דעסאטלד ציר פאנ-
טאוו-טעלער הערשאפט געהאדערט). פיל-
באקער טאטען, 167 יאר אקט-הינדע גענע-
32,150 גילדען. (קיש-טאטער הערשאפט). —
וואראשאווער הינדע, 160 יאר, 8000 גילדען. (ל-
נאשער הערשאפט). — דרייט נאנע אונד זענס
אלבע קיסאווער הערשאפט, 192 יאר, 10,618 גיל-
(דעסאטער הערשאפט).
* (E ע ר ט ה י ע ר ו נ ז ד ע ר ד ע -

פ ע ש ע נ.) אים ווען ווער פאלגענדיגעס בעריב-
מעט: זיט דעם בעשעפען דעם טעלעראפ-
וועזענס האט דא שטאטען קאסע ציר ערהאל-
טונ דעזעלבען אטמער בערייטעטע סוממע
צוועטצען מיסען. דא געבוירען פיר דא דעפע-
שען דעקטען געמליך ניכט דא ערהאלטונג-
קאסען דער פילען בענאטען. פיר איינע 50-
פענע דעפעשע מיט 10 ווארטען צאהלעט דער
אויפגעבער. בלאס 80 קרי, וועהרענד זא דעם
שטאטען אויף 36 קרי צו שעהרען קאס, וועסאלב
דער שטאט ציר דעקונג דער קאסען אום אי-
נענער טאטען ביא יעדער אפגעניען דעפעשע 6
קרי צוועטצען מיסען. זא קאס עס דאס דא
שטאטען קאסע אין עסטערייך אום יאהרע
1878 פאלע 600,000 אין אינאן. הונדערט 300,000
גילדען אום טעלעראפ-וועזען איינמיסען. דא
ביידעווייזען מיניסטערען האבען אין אלע
דעסען דען בעשלים פאסאט איינע אנדערע
טעלעראפ-געבוירענע-טאטען איינצופירען.
לייט דיעזען נייען בעשטימטע זאלל פיר יעדע
דעפעשע איינע אונד אינאנעטע רינד-טאטען פאן
24 קרי געטריבטע ווערדען. ווארטען פיר יעדעס
איינצעלנע ווארט נאך צווייא קרי צו צאהלען זיין
ווער. דא געבוירען ווערדען אלוא פאלגענדיגע
האדע האבען: 5 יארשע 31 קרי, 10 יארשע 44
קרי, 13 יארשע 50 קרי, 18 יארשע 60 קרי, 20
יארשע 64 קרי, 50 יארשע 1 גילדען 24 קרי, 100
יארשע 2 גילדען 24 קרי. — ווא אום דיעזען פרי-
זען צו דיעזען ווערדען אלוא ניר דא דעפעשען
מיט ווערען דא דעסען פערשיידע ווערדען ווע-
רען דא דעפעשען מיט פילען ווארטען נאך
ביליגער אלס פריהער צו שעהרען קאסען. דאס
מיט יעדעס מלא ווערדען ווען נאך עווע-
ניג צעהט. דאס דא ווינד-טאטען פאן 24 קרי
אהנע ריקובט אויף דא אנצאהל דער ווארטע צו
ענטריבטען אויט. דא אלוא דיעזען הינד-טאטען
אויך ביא דער לענסטע דעפעשע ניכט געשיי-
נערט ווערן. זא ענטפאלט צום ביישפילע אויף
יעדעס ווארט ביא איינער דעפעשע פאן 5 יאר-
טען פאסאט 7 קרי פאן דער הינד-טאטען וועהרענד
ביא איינער דעפעשע פאן 100 ווארטען ניכט איי-
מאל 1/2 קרי פאן דער הינד-טאטען אויף אום
איינצעלנע ווארט קאסען!
* (ג ע ע נ ד י א מ י ש - ע ה ע נ.)

פערלעכטע זיך אין דא טאכטער דעם יודישען
באנקרויט-אויסנאכערס. הערן סארי. איינע
וואללען וויסען, דאס עס זאל ווייט מעהר אין
דאס געלד. אלס אין דא טאכטער דעם
הערן סארי פערלעכט ווא. הערד הערד נעמא
סמאן אויט געמליך וואהל דער זאן איינעס גע-
וועזענע מיניסטערס. האט יעדאך טראכטעדעס
זעהר לערע טאשען, וועהרענד הער סארי
בעשטימט האט. דאס זינגע בעדען פילטע זיך
זעהר געשמייכלע. אלס דער זאן איינעס גע-
זענען מיניסטערס זיך אום איהרע האנד בעזארב.
דאס קאנן איינמיסען ניכט געברענגען. עס איז
יא הייטצוטאג בערייטע שפרייטליך געוואר-
דען, דאס זיך געמעהר אום איינען געברענגען מי-
טעל. געמאנד קומערען, אלס דא ליכטווייזען
טאכטער יודישער מיליאנערס וועלכע אלס ליכט-
טען איינע דעטאלאן. איינע טראפען איער
פריסטען היראשען. וואום געטעטע אלוא בענען
פרייליך סארי עס איינשלאגען זאללען, דאס דער
זאן איינע. ציעלעליג איז אבער דער אלטע הערד
סארי אין אטעהאדראשען ווען דער פיר ווינע
טאכטער דען זאן איינעס רייכען יודישען באנק-
הויז-בעזיצער. ניכט אבער דען זאן איינעס
איינעס געוועזענען מיניסטערס וועלכע קאסען-
ליק אויט, אונד איבערדייעס קיינע צווייא פראקס
אין דער טאשע האט. דאס זינגע פאאר טאכטע
יעדאך זינגע זאכע אין דער שטיללע אב אינדעס
עס זיך פאם ברינדערייטען שיינען ליעס דא אין
פראנקרייך. ווא אין עסטערייך, צווישען ווערען
אונד קאטהאליקען איינע צווייליגע פאן דעם
ברינדערייטען געשלאסען ווערדען קאנן. דער
זינגע הערד סמאן לייכטע זיין זיעל ערייטע
צו האבען. אלליין זיין אירטרום וואר אין גע-
וואלטיגע. ער האטעט געמעהר וואהל דא טאכ-
טער דעם רייכען יודישען באנקרויט-בעזיצערס
ציר פרייט ניכט אבער אויך אין שטעלערע
מיליאנען בערעכענטע מינישטע דער אלטע
הערד סארי ערקלערטען געמליך קיינען העללע
הערגעבען צו זאללען, דא ער פאן זינגע העלע-
אונד שטארבענעס איינע עהע זיך ניכט פאן
איינעס יודישען ראכנינער נאך מאזאישעס גע-
זעטע געשלאסען ווארטען ניכט אלס געלייט
אנערקענען. היעמיט האט הערד סארי געוויס
פאלקלאסען דעכט. עס איז יעדאך צו בעריי-
ען, דאס דיעזער שטרענג-גלייכע ווער דענאך
זעהר איינמיסען אויט. איהם זאלען געמליך נאך
ניכטס דראן, דאס זיין שווערע זאן קאטהאליק
דאמיט ווערע זיך שאן צויערען גע-
דאנקען. מינע בעקוועטליכטיקען אונד מינען איינפולס
האבען איך ניר מינעס געלדע אלליין צווישוינגען — אונד
דאזער שטעטען איך עס.
* אבער ווא שיינען זיין דאן מיט זאלכען איינע.
שאפטען ביא דער וועלט נאך בעליעכט אונד נאכטעט
זיין ווען זא עס פיר דאס וואהל דער מענשען אונד פיר
וואהלשטעטיקייטען זיין האבען?
* זינגע פרייט: ווא שיינען וואהל אין וועלט-
מאן צו זיין פילע מיטגעמאכט צו האבען זינד אבער
אין מאכען זאכען נאך איינשאדען, ווערען ווא דא
מענשען זינד זאן זא. ווען איך צום ביישפיל ניר עס-
וואס פראקס אונד טענערהאפט ווערען ווען איך שוואס
אנשפייטע אויף וועלליכטיקעס מאכען ווערען, און ווערען
מיר דען מענשען יעדען געשעסען פעהלע פארהאלטען.
ווערען זא איך האבע הייט איינען שאווער, דער אונ-
טער איינע פראמטיקייטעס מאכט, וואכאלד זיך נאך זאל
מינדעסטען פעהלעך מאכט, זאנש מאן גלייך: דאס זאל
אין פראקסען מאן זיין צו נעשפראכען לייטע, דא זא-
גענאטען. איינפולקטיקען. קאנען ווערען אללעס טהון.
מאן ווער איינען ניכטס פארהאלטען. ווען זא זאן אונד
דען פארטהייל ווערען, אבער דעמיינען, דער אנשפייטע
אויף פראמטיקייטעס האט מאכט מאן לייכט פארזויגען, איך
נאכ מיר גע פיר פראקסען שטיקלד אונד פיר טענערהאפט
אויס. דאזער זינד פראקסען שילעכטעסטען טאשען
געמאדעטע איינפאלקער. אונלענעט קאס איך מיט איי-
נעס זעהר קלונגען פארזויגען ווערען דאס ווערען אונד שטעלע-
טען זאן ווער בענן דא פאנע וואויס דא ווערען זאן גענען
דא פראקסען זא שטענען זינד ווערען זא דאזערען זא דאזערען

פאלליעטאן דאס פרישווארדענע מעטאמענט.

(ע.63 טע פארשטעטונג.)

יא יעדער הער, וועלכער אין בערלין דען
טאך פארנערן, וואר אין מאן דעם פערברע-
כענס, אונד זיין געוויסע קיינע מארקוס העיז וואר
אין מאן דעם לאסערס. (לאסער הייסט, ווען
מאן נענען נאכט אונד נענען דא וועלליכטיקעס זינד
דינט, אונד פריברעכען אים אויף פערנענען גענען
דא שטאטע-נעוועטע, וואר דא מעטאליקע וועטען
געשייטען קאנען.)
דער פרישע צווייטע טערקע וואהל ווען
שאנער (אדער איינענשליך אדאקס) מינט: אבער ער
מאכט זיך ניכטס וויסען אונד זאכע: יעדער דער הינדע
גרינדענדיג האטעט וואר אויף דעם געשיידער מאן.
ווערען זא אויך און טהו זען עוואמען קאנען, און דער
ריכטער אדער דא פארזויגט פראקסען קאנען, און דער
פערנענע מיר גענען אין נעוועטע, ווענעטענעס ניכט
פארטליך, און ווייס מיר דורשן אלע נעוועטע דער
מעטאליקע נעוועטע דורכצושריטען. אונד דאך בין
איך הייר אין דען ארבעטסשטען קיינען אונד נעוועטע-
שאפטען אין ווער געניע געווענען מאן, ווערען זא
מאן וואללעט מיר שאן הייר עס פרידעוועטען אין דא
הארטלעס-קאמטער וועללען, אבער איך זאנע איינען מיר
אויס אויף געווינענדיג אבער לעבער, אלס אלל דיעזע
שרייטען אונד טעלע, אין איינער פארנעמען שטעללונג
אלס פרידענע אדער אלס מעטעריע אום מאן ווערער

געבוירען, מאן מיט צו דען וועזענען נעחען, מאן מיט
אללע נאדערישען דער פרידעטאטלונג אנהערן — אונד
איך לאסעט מיר דורף זאלכע נאכטע ניכט גינדען.
* אונד ווארן בעשעסען דאך איהרע קויכט, פאן
דען מענשען בעוואונדערט צו זיין ווען זא זיך פאן איהר-
נען צוויקעווערען.
* נענען דאן, ווייל איך מיר צוויקעווערען, ווייל איך
אללע וועלט אום געוויסע לאכען, דאס אויס דאס גע-
היימיטע מינעס איבער-געוויכענעס איבער דען געוואהל-
נען מענשען-הייזען, דיעזע פראקסען דער וועלט
שטעללען זא מיר געוויסע טהונען צו מינען פיסטן, דען
קליינע ניכטען לענגע ניר דעם טאנען וועלליכטיקעס ביא,
דער וועלכער קיינע זאכע וועלליכטיקעס בילינגע אונד נענען
אללעס גלייכעווייזע בלייבט. — זא מאן הארט מיר הייר
זאנאר פיר אויטאנומישע טהונען, יא איינען דער ניכט עהר-
נייצען אויט, ווייל איך געמליך נאך קיינע מיר אנטי-טאר-
נענען האדע טאנענעס אונטערס, אבער מאן קאנן דא
זי ונענד איינע טאנענע ניר דאן אויף דא פראקסע שטעל-
לען, ווען מאן אויט עוואם אנטי-טעטע וואס ביא אויט
יא פאן וויכטיקייט אויט. דא שטעללע איינעס פרידענע-
טען אדער איינעס פארשיידענע אויט ביא מיר זא פילע
ווערען, אלס דא שטעללע איינעס געוועללעך אונטער
דען שטעטע-וועזען: אבער טאנען מאן מיר אויף וועל-
מיטפעל נענען מינען שלעכטען טאנען אנטי-טעטען אדער
ווערען מאן מיר אויף מיטפעל נענען דאס אלט-ווערדען
אנטי-טעטען, זא ווערען איך פילעס דארום נעכען, פילע
געלד מיטפעל מיר נאכטליך, נאך איינעם בלייבנדיג, אין
מאן, ווא אויך, האט ניר אללעס זינגע געלייט צו פיר-
ע